

สสค.สาร

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑๓ เดือนธันวาคม ๒๕๕๘

ISSN 1513 - 3591

มหาวรรณิกราชาธิราชวาท

❖ ลักเสวยราชสมบัติสร้าง

ทศพิธราชธรรมพูน

บริรักษ์ราษฎร์บริบูรณ์

พระปฐมบรมราชโองการแก้ว

❖ ทฤทัยบพิตรพร้อม

พระชนมชีพจะดับลง

เพียงพลกนิกรตรง

หมั่นชีพหมั่นชาติใช้

❖ สมบูรณาญาสิทธิราชเจ้า

มีพระเนตรพระกรรณไป

ราชประชานิธิปไตย

ทรงสดับทุกขราษฎร์เฝ้า

❖ อีสานออกตกใต้

สูงกว่าสูงลิขรเหลือ

ทูลเจตซุกเจิญเจือ

แผ่พระบารมีเกล้า

❖ ทรงเป็นปิตุเรศป้อง

เพ็ญพระกรุณาเพียร

รมจิตรินสำเนียร

ทยาดทิพย์แห่งน้ำพระทัยขึ้น

❖ ทกลีบปี่รมเกล้า

ทกลีบล้านชีพสมาน

เพราะธรรมิกราชาภิบาล

ทวยราษฎร์ถวิลให้

❖ ทุกตามทิวเขตทั้ง

ร่วมจิตแรงใจดล

ลุงจรัสเจริญพระชน-

บุญแต่งบุญพ่อฟ้า

ไอศูรย์

น้องแพ้ว

บริบท สยามเฮย

ประกาศก้องสากลไทย ฯ

พลีพระองค์

สละได้

ครองสุข เสมอแฮ

มิสิ้นเชื้อพระกรุณา ฯ

จอมพล

ปกเกล้า ฯ

ตราตราภักดิ์พระองค์เฮย

ฝากไข่มุกฟ้า ฯ

ตลอดเทนือ

เหลือมฟ้า

ตามเขต ไตถา

กลับให้ทวยเจิญ ฯ

ปกเศียร พลกเฮย

พ่างพัน

นานเท่า นานแฮ

ส่งทั้งธรรมิ ฯ

รักษาล แก้วเฮย

สมัครได้

บริสุทธิ์

สถิตยั้งยืนสยาม ฯ

ทุกคน

ดิลกเกล้า

มายูยั้ง ยืนแฮ

ไพร่ฟ้าสังเกษม ฯ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้าข้าราชการและลูกจ้างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
นายบรรดักดิ์ อุดวรรณโณ (ผู้ประพันธ์)

ขอความช่วยเหลือ

ในศกวรรษอันเป็นมหามงคลวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๘ คณะผู้บริหาร ข้าราชการและลูกจ้างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมด้วยคณะทำงานจัดทำ สลค.สาร ขอพระราชทานพระวโรกาสน้อมเกล้าฯ น้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ขอจงทรงพระเกษมสำราญ พระชนมายุยิ่งยืนนาน พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล สถิตเป็นมิ่งขวัญแก่ปวงพสกนิกรชาวไทย ตราบจิรัฎฐิติกาลเทอญ

สลค.สาร ฉบับนี้ ขอนำเสนอพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและปีแห่งการฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เพื่อปวงพสกนิกรได้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และน้อมนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตต่อไป

ตลอดปี ๒๕๔๘ ที่ผ่านมา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มุ่งมั่นที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นมาโดยตลอด สลค.สาร ฉบับนี้ จึงขอนำผลงานสำคัญ ๆ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในรอบปี ๒๕๔๘ มาแนะนำแก่ท่านผู้อ่านเพื่อให้ทราบความเป็นมาเป็นไปในแต่ละภารกิจ และขอขอบคุณ ชาว สลค. ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ในปีที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จำนวนมากเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สำหรับนโยบายหนึ่งที่รัฐได้ดำเนินการไปแล้ว คือ นโยบายขจัดความยากจนซึ่งใน สลค.สาร ฉบับนี้ได้นำมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนมาเล่าสู่กันฟัง

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

บทความ/ข้อความ หรือความเห็นใด ๆ ที่ปรากฏใน “สลค.สาร” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะทำงาน ไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

“สลค.ใสสะอาด”

เปิดรับเรื่องร้องเรียน ข้อมูลการทุจริต คอร์รัปชัน
ผ่านทางตู้ ปณ. ๒ ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๒

เจ้าของ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๐-๙๐๐๐ , ๐-๒๒๔๐-๙๐๙๐

ที่ปรึกษา

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
และผู้อำนวยการสำนัก/กองทุกท่าน

ผู้จัดทำ

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร
boca@soc.go.th
โทร. ๐-๒๒๔๐-๙๐๐๐ , ๐-๒๒๔๐-๙๐๙๐
ตล ๔๕๔ , ๔๕๕

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างใน
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีส่วนร่วม
ในการเผยแพร่ความรู้และรับข้อมูล
ข่าวสารต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์
ต่อการปฏิบัติงานโดยรวม
และเป็นการเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสาร
ให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไปด้วย

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ถนนสามเสน กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทร. ๐-๒๒๔๓-๐๖๑๑ , ๐-๒๒๔๓-๐๖๑๓

สปค. 48/12-67

www.cabinet.thaigov.go.th

ฉลองสิริราชย์ ๖๐ ปี

สสค.

ร่วมเทิดพระเกียรติ

นับแต่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่ง พระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นต้นมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงอุทิศพระวรกายบำเพ็ญพระราชกรณียกิจ ด้วยพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของ พลสกนิกรชาวไทย ด้วยทรงตระหนักว่า “ทุกข์ของประชาชนคือทุกข์ของ พระองค์เอง”

จากการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารทั่วทุกภาคของประเทศทำให้ได้ทอดพระเนตรสภาพ ความเป็นอยู่อันแท้จริงของราษฎร ทรงเปิดโอกาสให้ราษฎรที่ยากจนและเดือดร้อนสามารถเข้าเฝ้าฯ อย่างใกล้ชิด ทรงศึกษาและรวบรวมข้อมูล จากการรับสั่งกับราษฎรอย่างไม่ถือพระองค์ จากนั้นจะทรงปรึกษากับผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบปัญหาทุกแง่มุม และแนวทางที่จะนำไปสู่ การแก้ไข แล้วจึงทรงตัดสินพระทัยว่าจะพระราชทานความช่วยเหลือราษฎรในแต่ละพื้นที่อย่างไร ในขณะเดียวกัน ได้พระราชทานคำแนะนำ ให้ราษฎรรู้จักพึ่งตนเอง และให้ความสำคัญกับการศึกษา การรักษาสภาพอนามัย และการปรับปรุงชุมชนหมู่บ้านของตนเอง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นว่าเศรษฐกิจของไทยขึ้นอยู่กับภาคเกษตร เป็นสำคัญ การสร้างผลผลิตและรายได้ของประเทศโดยส่วนใหญ่มาจากการเกษตร ความเจริญของประเทศจึงต้องอาศัยความเจริญของการเกษตรเป็นรากฐาน จึงทรงมุ่งที่จะ ชี้นำราษฎรเห็นความสำคัญของการผลิตอาหารทางการเกษตร โดยเฉพาะ “ข้าว” ซึ่งนอกจาก จะเป็นอาหารหลักแล้ว ยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศอีกด้วย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตั้งโครงการส่วนพระองค์ขึ้นในบริเวณสวนจิตรลดาเพื่อจะได้ทรงศึกษาและ ทดลองก่อนพระราชทานแนวพระราชดำริแก่เกษตรกร ทั้งยังทรงสนับสนุนให้เกษตรกรรู้จักตั้ง ธนาคารข้าวขึ้น เพื่อจะได้สามารถหยิบยืมกันใช้ได้อย่างไม่เกิดการขาดมือขึ้นโดยไม่ต้องไปกู้หน้ ยืมสิน

“น้ำ” เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญทางการเกษตร แต่ที่ผ่านมาเกษตรกรในหลายพื้นที่ ต้องประสบกับการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากเกิดภาวะภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ในบางพื้นที่ก็ประสบกับ ภาวบน้ำมากเกินความต้องการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้เป็น อย่างดี จึงทรงมีแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อให้สามารถเก็บกัก

น้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตร ตลอดจนการใช้น้ำและที่ดินที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อันเป็นที่มาของแนวพระราชดำริ **“ทฤษฎีใหม่”** ซึ่งเป็นแนวทางการเกษตรแบบผสมผสานทำให้เกษตรกรสามารถจัดการที่ดินและแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม

ด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาอุปถัมภ์ด้วยพระอัจฉริยภาพ และพระปรีชาญาณ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๓,๒๐๐ โครงการจึงถือกำเนิดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดหาแหล่งน้ำและปรับปรุงดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูก ตลอดจนจัดสรรที่ทำกินให้แก่ราษฎรที่ไม่มีที่ดิน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การพัฒนาชนบท การพัฒนาแหล่งน้ำ การพัฒนาการเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ โครงการพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา หรือที่รู้จักกันในนาม “โครงการหลวง” โครงการช่วยเหลือในรูปแบบของการจัดสรรที่ดินและการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรขึ้นในหมู่บ้านเกษตรกร โครงการธนาคารโคและกระบือเพื่อเกษตรกร โครงการฝนหลวง โครงการสร้างเขื่อนและระบบชลประทานขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำ โครงการเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย โครงการศึกษาการนำน้ำมันปาล์มมาทดแทนน้ำมันดีเซลในเครื่องจักรกลทางการเกษตร รวมถึงการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในเขตกรุงเทพมหานคร ฯลฯ การดำเนินโครงการดังกล่าว นอกจากจะเป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรแล้ว ยังเป็นการช่วยเสริมรัฐบาลที่จะบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรอีกทางหนึ่งด้วย

แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป มีการศึกษาปัญหาและข้อมูลโดยถ่องแท้ อยู่บนหลักวิชาการและเป็นขั้นเป็นตอน มีการทดลอง วิจัย เผยแพร่ ขยายผล และพัฒนาให้มีความสำคัญกับการสร้างฐานรากของราษฎรให้มั่นคง เน้นความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการทำให้ราษฎร **พอมือ พอกิน พอใช้** ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถพึ่งตนเองได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาที่ตั้งบนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวตลอดจนใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตอันเป็น **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ที่จะช่วยป้องกันให้เศรษฐกิจและสังคมไทยรอดพ้นจากวิกฤต และให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้ การพัฒนาประเทศยังต้องดำเนินการสอดคล้องกับลักษณะของภูมิประเทศและสภาพสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ โดยราษฎรทุกคนต้องได้ประโยชน์จากโครงการสาธารณะ และคนส่วนใหญ่ต้องดูแลช่วยเหลือคนส่วนน้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานหลักการสำคัญประการหนึ่งว่า **“ขาดทุนคือกำไร”** (Our loss is our gain.) กล่าวคือ การดำเนินโครงการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ แม้รัฐบาลจะต้องลงทุนสูงก็จำเป็นต้องดำเนินการ เพราะได้ผลทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรงคือได้แก้ปัญหา ประเทศชาติก้าวหน้า ทางอ้อมคือ ราษฎรอยู่ดีมีสุข ซึ่งนับเป็นกำไรที่ประมาณมูลค่ามิได้

ตลอดระยะเวลาเกือบ ๖๐ ปีแห่งการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงอุทิศพระองค์เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรมาโดยตลอด ทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนาที่ทรงงานหนักที่สุดในโลก ทรงถือเป็นพระราชภาระที่จะทรงรับทุกข์สุขของอาณาประชาราษฎร์เพื่อที่จะทรงแก้ปัญหาและพัฒนาให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสมดังพระราชสัจยาริษฐานที่พระราชทานเป็นปฐมบรมราชโองการในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”** พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวทรงประพฤติปฏิบัติมั่นในหลักทศพิธราชธรรม และหลักธรรมของพระมหากษัตริย์ทุกประการในการปกครองด้วยความเที่ยงธรรมเพื่อประโยชน์และความสงบสุขของมวลพลสกนิกร ทรงเป็นหลักชัยและศูนย์รวมใจของประชาชนคนไทยทั้งแผ่นดิน พระราชจริยวัตรอันงดงามของพระองค์ล้วนเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมที่ประชาชนทุกหมู่เหล่าจะน้อมนำมาประพฤติปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาท ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้ประมวลเป็นหลัก ๑๐ ประการในการตามรอยพระยุคลบาท ได้แก่ ๑) การทำงานอย่างผู้รู้จริง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ๒) ความอดทน มุ่งมั่น ยึดธรรมะ และความถูกต้อง ๓) ความอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบง่าย และประหยัด ๔) มุ่งประโยชน์คนส่วนใหญ่เป็นหลัก ๕) รับฟังความเห็นของผู้อื่น เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง ๖) มีความตั้งใจจริงและขยันหมั่นเพียร ๗) มีความสุจริต และความกตัญญู ๘) พึ่งตนเอง ส่งเสริมคนดีและคนเก่ง ๙) รักประชาชน และ ๑๐) เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน การน้อมนำเอาหลักทั้ง ๑๐ ประการดังกล่าวไปประพฤติปฏิบัติให้ถึงพร้อม นอกจากจะสร้างเสริมประโยชน์สุขให้แก่ตนเองแล้ว ยังเป็นการสนองพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีพระราชประสงค์ให้ราษฎรของพระองค์มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ตั้งอยู่ในหลักธรรม และมีความเจริญวัฒนาสถาพร

ในปี ๒๕๔๙ ที่ใกล้จะถึงนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ซึ่งนับเป็นมหามงคลยิ่งอีกสมัยหนึ่ง รัฐบาลเตรียมการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่และสมพระเกียรติ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีทุกท่าน เป็นรองประธาน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในการนี้ คณะกรรมการอำนวยการ ฯ ได้ขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยในการจัดงานดังกล่าวด้วย และได้รับแจ้งว่ามีพระราชกระแส ดังนี้

๑. เขตงานเฉลิมฉลองทรงครองราชย์ ๖๐ ปี ควรเริ่มได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘ อันเป็นวันขึ้นต้นปีที่ ๖๐ ในรัชกาลปัจจุบัน (ตามปฏิทินหลวง) และจะให้สิ้นสุดในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ หรือเลยไปถึงสิ้นปี ๒๕๔๙ ก็ได้

๒. ชื่อการจัดงานว่า “การจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี” ชื่อพระราชพิธีว่า “พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี” ชื่อการจัดงานและชื่อพระราชพิธีเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Sixtieth Anniversary Celebrations of His Majesty's Accession to the Throne”

๓. งานพระราชพิธี ฯ ควรเป็นวันครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ (หรือ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙)

คณะกรรมการอำนวยการ ฯ มีมติให้กำหนดเขตงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ นอกจากนั้นนายกรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน จำนวน ๖ คณะ ได้แก่

- (๑) คณะกรรมการฝ่ายพิธี
- (๒) คณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม
- (๓) คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ
- (๔) คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์
- (๕) คณะกรรมการฝ่ายรักษาความปลอดภัยและการจราจร
- (๖) คณะกรรมการฝ่ายติดตามและประเมินผล

โดยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี คณะกรรมการฝ่ายพิธี คณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม และคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้เสนอ “โครงการประมวลกฎหมายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี” เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในมหามงคลครั้งนี้ ด้วยเห็นว่าเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์ พระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบแก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนบุคคลที่กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ รวมทั้ง พระราชทานแก่ประมุขหรือบุคคลสำคัญของประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ ประกอบกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีหลายประเภท หลายตระกูล และแต่ละตระกูลมีกฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะ บางฉบับได้ประกาศใช้มาเป็นเวลากว่า ๖๐ ปี และบางฉบับได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจึงเห็นสมควรที่จะจัดพิมพ์หนังสือประมวลกฎหมายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทยฯ ขึ้นในครั้งนี้

ในศุภวาระมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ และในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่จะเวียนมาถึงนี้ คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และลูกจ้างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และคณะทำงานจัดทำ สลค.สาร ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาสน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระพรชัยมงคล ขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล พระบารมีแห่งพระสยามเทวาธิราช และพระบรมเดชานุภาพแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ ได้โปรดอภิบาลรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ทรงพระเกษมสำราญ พระชนมายุยืนยืนนาน พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล สถิตในราชไศววรรค์ เป็นมิ่งขวัญของปวงพสกนิกรชาวไทยตราบจิรัฎฐิติกาลเทอญ

คณะทำงานจัดทำ สลค.สาร

ที่มา

พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์ เล่ม ๙. กรุงเทพฯ : บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, **อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**
 กรุงเทพฯ : บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด
 สุเมธ ตันติเวชกุล, **หลักธรรม หลักทำ ตามรอยพระยุคลบาท** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๘

ภารกิจสำคัญของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในรอบปีที่ผ่านมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาและปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ในการเป็นศูนย์กลางการประสานงานของคณะรัฐมนตรี และสนับสนุนการบริหารราชการแผ่นดินด้วยความถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ทันการณ์ และมีประสิทธิผล ขณะเดียวกันสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ยังให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภายใน พัฒนาศักยภาพของข้าราชการ และดูแลคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ตลอดระยะเวลา ๑ ปี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินกิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่งคณะทำงานจัดทำ สลค.สาร ขอนำเสนอผลงานสำคัญในปี ๒๕๔๘ เพื่อท่านผู้อ่านจะได้รู้จักสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมากยิ่งขึ้น

๑

การพัฒนากฎหมาย

การพัฒนากฎหมายนับเป็นภารกิจสำคัญของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เนื่องจากรัฐบาลเห็นว่ากลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศคือการมีกฎหมายที่เหมาะสม ก้าวทัน และสอดคล้องกับสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาพบว่า การกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลต้องเผชิญอุปสรรคในด้านกฎหมายหรือกฎระเบียบ ระบบกฎหมายของประเทศยังมีความล้าสมัย กฎหมายบางฉบับมีลักษณะจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน บางฉบับให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น และขาดระบบการตรวจสอบที่ดี บางฉบับทำให้เกิดขั้นตอนการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนและล่าช้า สร้างค่าใช้จ่ายและต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคม อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและบริหารประเทศ ดังนั้น เมื่อปี ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นปีแห่งการครบรอบ ๒๐๐ ปี ของการจัดทำกฎหมายตราสามดวง รัฐบาลในขณะนั้นได้ดำริที่จะให้มีการชำระสะสางกฎหมายไทยทั้งระบบ จึงแต่งตั้ง “คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย” ขึ้น โดยมีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย เพื่อปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัยให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและเอื้อต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ ซึ่งในการพัฒนากฎหมายได้กำหนดแนวทางไว้ ๒ แนวทาง คือ

๑) **การพัฒนากฎหมายโดยคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมาย** ซึ่งดำเนินการโดยตั้งคณะอนุกรรมการ ๑๐ คณะ ทำหน้าที่ปรับปรุงพัฒนากฎหมายในเชิงนโยบายในลักษณะสั่งการจากบนลงล่าง (top-down)

๒) **การพัฒนากฎหมายโดยส่วนราชการผู้รักษาการตามกฎหมาย** เป็นผู้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ ฯ ในลักษณะจากล่างขึ้นบน (bottom-up) โดยกำหนดเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายหรือกฎระเบียบของส่วนราชการ ภายใต้กรอบการพัฒนากฎหมาย

โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมายใน ๓ ฐานะ คือ

๑. ในฐานะเจ้าภาพยุทธศาสตร์ ตามยุทธศาสตร์ที่ ๖ ก. ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพหลักในการปรับปรุงกฎหมาย โดยมีเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ที่จะให้กฎหมายมีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามนโยบายของรัฐและบุคลากรทางกฎหมายมีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ได้กำหนดตัวชี้วัดที่จะดำเนินการยกเลิกปรับปรุง แก้ไข หรือตราขึ้นใหม่ซึ่งกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละกระทรวงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และพัฒนาขีดความสามารถทางกฎหมายของบุคลากรภาครัฐเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ภายใต้เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในฐานะเจ้าภาพหลัก และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะเจ้าภาพกลยุทธ์ โดยความเห็นชอบของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการปรับปรุงกฎหมาย ๓ ยุทธศาสตร์ย่อย ได้แก่ ๑) การพัฒนาหลักการ เนื้อหา และการบังคับใช้กฎหมายหรือกฎระเบียบ ๒) การพัฒนากระบวนการออกกฎหมาย และ ๓) การพัฒนาบุคลากรทางกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้พัฒนาขีดความสามารถทางกฎหมายของนิติกรภาครัฐรวม ๕,๗๐๒ คน โดยภายในปี ๒๕๕๑ จะดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๒. ในฐานะเจ้าภาพตัวชี้วัด ภายใต้เป้าประสงค์ทางยุทธศาสตร์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนากฎหมายโดยได้กำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินการดังนี้

- ๑) ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการประจำปี
- ๒) ร้อยละของระดับความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายประจำปี

ผลการดำเนินการดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีสามารถผลักดันให้ส่วนราชการดำเนินการพัฒนากฎหมายในปี ๒๕๔๘ ได้ถึง ๔๐๐ ฉบับ นอกจากนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรียังได้ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายมาร่วมกันตรวจสอบคุณภาพของร่างกฎหมายที่พัฒนา และยังสามารถให้การพัฒนากฎหมายแต่ละฉบับจะต้องผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้อยู่ใต้บังคับกฎหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วย ซึ่งนับเป็นการระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนมาร่วมกันพัฒนากฎหมายอย่างเป็นระบบ

๓. ในฐานะหน่วยงานที่ต้องดำเนินการตามแผน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ประจำปี ๒๕๔๘ โดยดำเนินการพัฒนากฎหมายในเรื่องดังนี้

กิจกรรม	ผลการดำเนินการ
๑) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘	อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑๑ ฉบับ ซึ่งเป็นการปรับปรุงเพื่อลดขั้นตอนในการนำเสนอคณะรัฐมนตรี	ดำเนินการแล้วเสร็จ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
๓) โครงการปรับปรุงและพัฒนามติคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี การบริหารราชการและข้าราชการ	อยู่ระหว่างดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดในแผน

สำหรับในปีต่อไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะมุ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เป็นไปตามแผนพัฒนากฎหมายและเจตนารมณ์แห่งการพัฒนากฎหมาย พร้อมทั้งเป็นเจ้าภาพหลักในการพัฒนากฎหมายของแต่ละกระทรวง ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ โดยในปี ๒๕๔๙ จะให้ความสำคัญกับ

- ๑) การบัญญัติกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ
- ๒) การรวบรวมบทบัญญัติกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกัน (Compilation of law and regulation)
- ๓) การยกเลิกใบอนุญาตหรือการอนุญาตที่จะสร้างภาระโดยไม่จำเป็นแก่ประชาชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐

สำหรับเกณฑ์เป้าหมายในปี ๒๕๔๙ กำหนดที่จะดำเนินการยกเลิก ปรับปรุง แก้ไข หรือตราขึ้นใหม่ ซึ่งกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละกระทรวงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ พัฒนากฎหมายเชิงระบบและพัฒนาระบบการออกกฎหมาย ร้อยละ ๑๐๐ และพัฒนาขีดความสามารถทางกฎหมายของบุคลากรภาครัฐเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ รวมทั้งให้กฎหมายที่ผ่านการพัฒนามีความทันสมัยเอื้อต่อการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ การเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ การแก้ไขปัญหาความยากจน รวมทั้งการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารและพัฒนาประเทศให้ดำเนินไปอย่างเข้มแข็ง มีคุณภาพ มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

๒

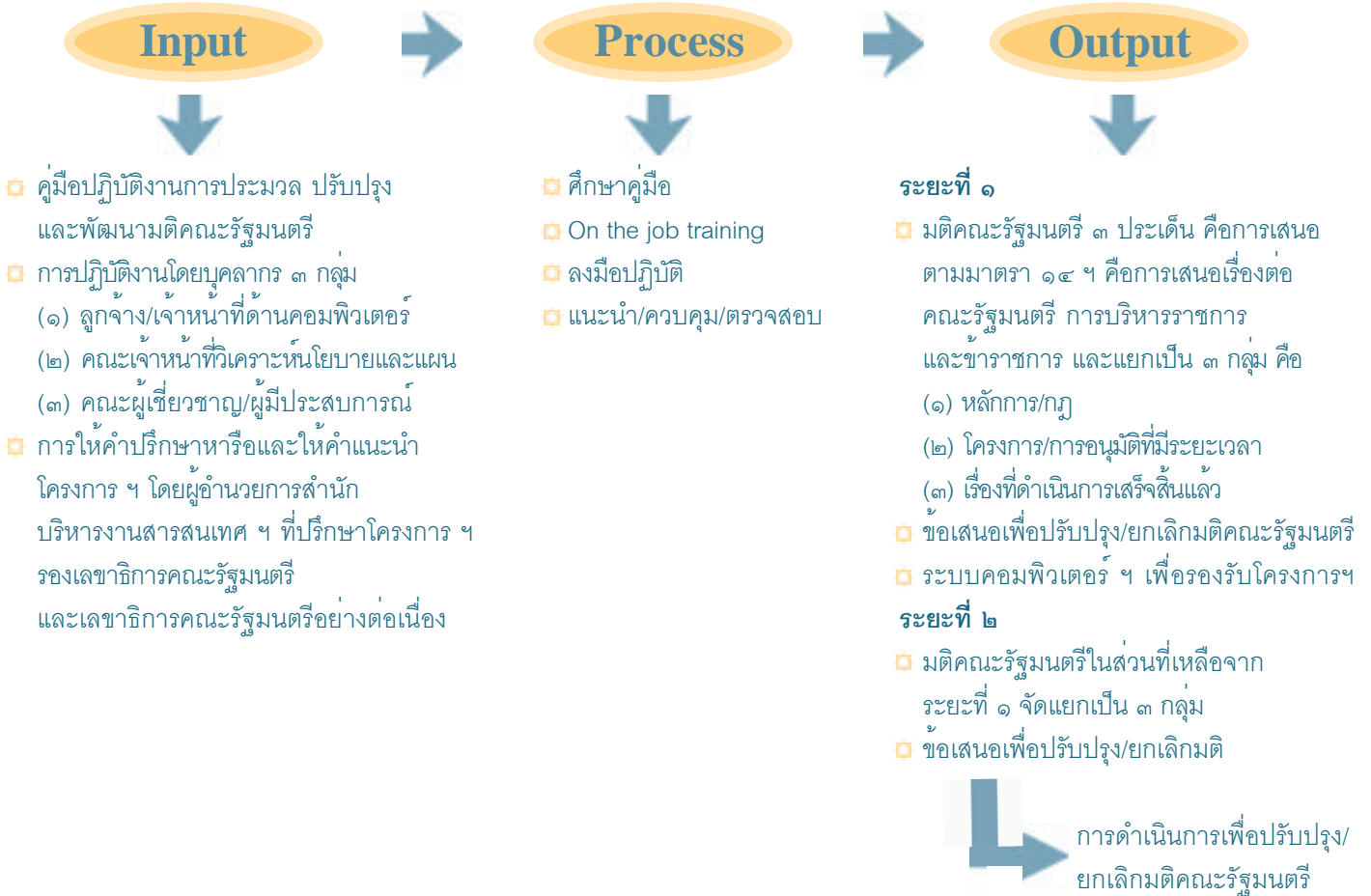
การชำระสะสางมติดคณะรัฐมนตรีที่สิ้นผลหรือล้าสมัย

เป็นอีกหนึ่งโครงการที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับมอบหมายให้ดำเนินการชำระสะสางมติดคณะรัฐมนตรีที่สิ้นผลหรือล้าสมัย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๘ และจะสิ้นสุดโครงการในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยเหตุที่ต้องมีการชำระสะสางมติดคณะรัฐมนตรี ฯ เนื่องจากมีมติดคณะรัฐมนตรีตั้งแต่หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ มติ ซึ่งเป็นมติดีที่ยังมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน มติที่สิ้นสุดการใช้บังคับไปแล้ว และมติที่ซ้ำซ้อน รวมทั้งรัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายชัดเจนที่จะลดจำนวนเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งให้ทุกส่วนราชการพิจารณาทบทวนพัฒนากฎระเบียบที่ล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ประกอบกับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตรวจสอบคำสั่งนายกรัฐมนตรีและมติดคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับ (๑) การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (๒) การบริหารราชการ (๓) ข้าราชการ และให้เสนอแนะยกเลิก/ปรับปรุงให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกา ฯ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้มีการสำรวจ ตรวจสอบ และทบทวนกฎ ข้อบังคับ ฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานเพื่อยกเลิก ปรับปรุงให้ทันสมัย ฯลฯ รวมถึงแผนพัฒนากฎหมายของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี กำหนดให้มีการปรับปรุงและพัฒนามติดคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่ในฐานข้อมูลของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือชำระสะสางมติดคณะรัฐมนตรี ซึ่งโครงการนี้จะเป็นการ **ปรับปรุงฐานข้อมูลมติดคณะรัฐมนตรี** ตั้งแต่ปี ๒๕๗๕ เป็นต้นมา เพื่อทบทวนยกเลิกหรือปรับปรุงมติดคณะรัฐมนตรี ให้ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้ มีการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ที่สอดคล้องกับความต้องการใช้งานและมีปริมาณเหลือเฉพาะที่ยังจำเป็นต้องใช้ รวมทั้งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลมติดคณะรัฐมนตรีสำคัญที่จะใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายของคณะรัฐมนตรีเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินที่มีคุณภาพด้วย

ระบบการชำระสะสางมติคณะรัฐมนตรีที่สิ้นผลหรือล้าสมัย

ในช่วงที่ผ่านมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ฯ และได้ทำการตรวจสอบจำนวนมติคณะรัฐมนตรีที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ฯ ปรากฏว่ามีจำนวนมติคณะรัฐมนตรีใน ๓ ประเด็นหลัก คือ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี การบริหารราชการ และข้าราชการ เกือบ ๙๐,๐๐๐ มติ จากจำนวนมติคณะรัฐมนตรีที่มีอยู่ทั้งสิ้นประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ มติ และมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี ๗๑,๑๒๔ มติ โดยจัดแบ่งข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ รวม ๓ กลุ่มหลัก และซึ่งประเด็นการปรับปรุง/พัฒนามติคณะรัฐมนตรีในเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบและดำเนินการต่อไป รวมทั้งได้จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการไปแล้ว

สำหรับขั้นตอนต่อไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะทำการตรวจสอบมติคณะรัฐมนตรี ๗๑,๑๒๔ มติ ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้ว (ผลผลิตในระยะที่ ๑) โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะการยกเลิก/ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่สิ้นผลหรือล้าสมัย และศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติมเพื่อการยกเลิก/ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เหลือ (ประมาณ ๒๐,๐๐๐ มติ) รวมถึงจะได้จัดทำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องของวิธีการจัดเก็บและค้นหาข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีตามโครงการชำระสะสางมติคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีความสะดวกในการจัดเก็บ ค้นหา เรียกใช้ข้อมูลเพิ่มขึ้น การปรับปรุงฐานข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีตามโครงการ ฯ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตลอดจนจะได้ถ่ายโอนข้อมูลที่ได้จัดทำขึ้นเข้าสู่ฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ และเสนอผลงานการชำระสะสางมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการยกเลิก/ปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีที่สิ้นผลหรือล้าสมัยต่อไป

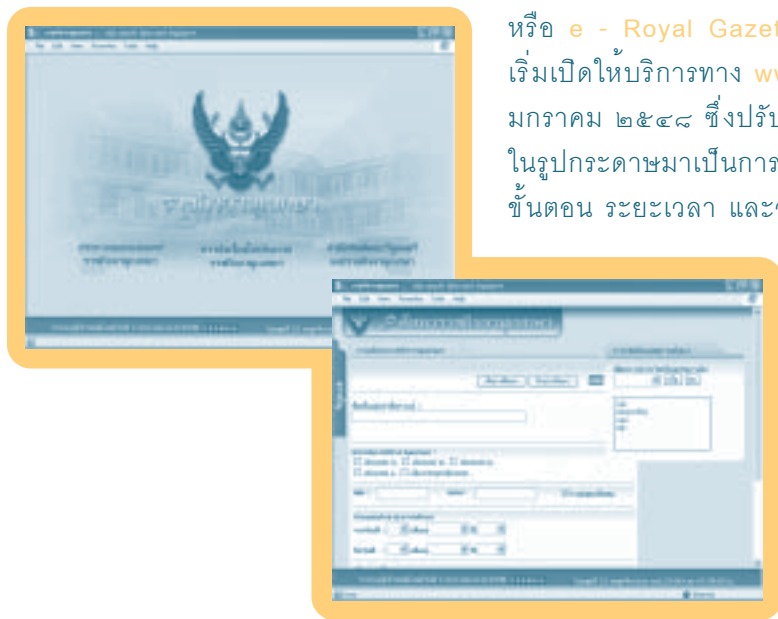
๘

e - Royal Gazette : ราชกิจจานุเบกษาอิเล็กทรอนิกส์

เป็นผลงานสำคัญอีกประการหนึ่งของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่มุ่งมั่นจะยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่องโดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการพัฒนาระบบงานต่าง ๆ ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ โดยได้พัฒนาหนังสือราชกิจจานุเบกษาให้เป็นระบบราชกิจจานุเบกษาอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในนวัตกรรมและเป็นผลงานที่ภาคภูมิใจของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ผ่านมาสักสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้จัดพิมพ์ จำหน่าย เผยแพร่ และให้บริการหนังสือราชกิจจานุเบกษา ซึ่งในแต่ละปีจะมีเรื่องที่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพิ่มขึ้นทำให้ไม่สามารถจัดพิมพ์เผยแพร่ให้บริการราชกิจจานุเบกษาอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร ดังนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้จัดทำระบบราชกิจจานุเบกษาอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e - Royal Gazette โดยระบบดังกล่าว

เริ่มเปิดให้บริการทาง www.ratchakittha.soc.go.th อย่างเป็นทางการเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๘ ซึ่งปรับปรุงแบบการลงประกาศเรื่องในหนังสือราชกิจจานุเบกษาในรูปกระดาษมาเป็นการประกาศผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ระบบนี้จะช่วยลดภาระขั้นตอน ระยะเวลา และจำนวนเอกสาร อีกทั้งยังช่วยให้การประกาศ การเผยแพร่

และการให้บริการราชกิจจานุเบกษาเป็นไปด้วยความรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ ครบถ้วน และมีขอบข่ายกว้างขวาง ทำให้สืบค้นข้อมูลได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยลดภาระด้านงบประมาณของรัฐบาล ลดภาระด้านระยะเวลาและค่าใช้จ่ายของประชาชนในการรับบริการด้วย

ภายหลังการเปิดให้บริการ e-Royal Gazette มีผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมเว็บไซต์ www.ratchakittha.soc.go.th มากกว่า ๒.๓ แสนราย โดยเป็นการเข้าดูเว็บเพจและสืบค้นข้อมูลรวม ๑๑.๖ ล้านรายการ ด้วยบริการดังกล่าวทำให้สามารถประหยัดเงินงบประมาณมากกว่า ๒๓.๘ ล้านบาท และลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติด้วยการลดจำนวนการพิมพ์ได้เป็นจำนวนมากถึง ๕๔.๗ ล้านแผ่น นอกจากนี้แล้วยังมีสิ่งที่จะท่อนให้เห็นชัดเจนอีกประการหนึ่ง คือ ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลเรื่องที่ประกาศราชกิจจานุเบกษาทุกเรื่องได้ทันทีในวันประกาศ ซึ่งรวดเร็วกว่าบริการในรูปแบบหนังสือแบบเดิม และยังสามารถให้บริการข้อมูลได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยไม่จำกัดเวลาและระยะทาง ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าใช้บริการราชกิจจานุเบกษาได้ทาง www.ratchakittha.soc.go.th

www.ratchakittha.soc.go.th

การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่

การจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ถือเป็นภารกิจหลักของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลภายใต้การนำของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ต้องการให้มีการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้ใกล้ชิดกับประชาชนและรัฐมนตรีมีโอกาสได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริงของเรื่องต่าง ๆ โดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพื่อเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย ตลอดจนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลสะท้อนความต้องการแท้จริงของประชาชน โดยทุกครั้งที่มีการจัดประชุมคณะรัฐมนตรีนอกสถานที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของคณะรัฐมนตรี ข้าราชการ และประชาชนในพื้นที่ เกี่ยวกับการจัดประชุม ฯ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการประชุม ฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป โดยในปี ๒๕๔๘ มีการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่รวมทั้งสิ้น ๘ ครั้ง รายละเอียดของวันและสถานที่จัดประชุม ดังนี้

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	สถานที่จัดประชุม
๑	๑๑ มกราคม ๒๕๔๘	จังหวัดเชียงราย
๒	๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘	จังหวัดบุรีรัมย์
๓	๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๘	จังหวัดพะเยา
๔	๒ สิงหาคม ๒๕๔๘	จังหวัดจันทบุรี
๕	๖ กันยายน ๒๕๔๘	จังหวัดพังงา
๖	๔ ตุลาคม ๒๕๔๘	จังหวัดกาฬสินธุ์
๗	๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘	จังหวัดนครสวรรค์
๘	๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘	จังหวัดสุโขทัย

การประชุมส่วนใหญ่จะเน้นการนำเสนอวาระสำคัญของรัฐบาล (agenda-based) เช่น การแก้ไขปัญหาภัยแล้งเชิงบูรณาการ การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การปราบปรามยาเสพติด การวางแผนการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของโครงการขนาดใหญ่ (Mega Projects) ซึ่งแบ่งเป็น ๗ ด้าน คือ ด้านขนส่งมวลชน คมนาคมที่อยู่อาศัย ทรัพยากรน้ำ การศึกษา สาธารณสุข และอื่น ๆ การจัดตั้งศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (สึนามิ) และการให้ความช่วยเหลือฟื้นฟูพื้นที่ที่ประสบภัยพิบัติ การพัฒนาพื้นที่สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน การแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ กลุ่มล้านนา การแก้ไขปัญหาของจังหวัดจันทบุรี กลุ่มจังหวัดสามเหลี่ยมอันดามันและจังหวัดพังงา เป็นต้น

ซึ่งผลจากการสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการ และประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการประชุมคณะรัฐมนตรีอย่างเป็นทางการนอกสถานที่ส่วนใหญ่เห็นว่า รัฐบาลสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ และทำให้ข้าราชการมีความเข้าใจในนโยบาย ทิศทางการดำเนินงานของรัฐบาล และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่มากขึ้น นอกจากนี้ ทำให้ข้าราชการมีโอกาสในการเสนอข้อมูล สภาพปัญหาข้อเท็จจริงในพื้นที่ และมีความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลมากขึ้น และข้าราชการมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ขณะเดียวกัน ทำให้ประชาชนมีช่องทาง และโอกาสในการเสนอข้อร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ มีความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาล และได้รับทราบช่องทางในการดำเนินกิจการต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว การขายสินค้าและการบริการ

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่บุคคลที่ช่วงเหลือผู้ประสพ ธรรณีพิบัติภัยสึนามิ

จากการที่ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย (สึนามิ) ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรัง สตูล และระนอง เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ และสูญเสียชีวิตทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์นี้ได้สร้างความสะเทือนใจให้แก่ประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ แต่ในขณะเดียวกันได้มีหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนประชาชนชาวไทย เร่งระดมความช่วยเหลือ โดยการบริจาคทรัพย์สินและการปฏิบัติงานช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ จนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างดียิ่ง จนทำให้สถานการณ์คลี่คลายและบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งสามารถค้นหาศพผู้เสียชีวิต ตรวจพิสูจน์ และส่งศพกลับภูมิลำเนาได้เป็นจำนวนมาก

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยสำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า บุคคลที่ได้ช่วยเหลือผู้ประสพธรรณีพิบัติภัยดังกล่าวถือเป็นผู้กระทำความดีความชอบที่สมควรได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์เป็นบำเหน็จตอบแทน จึงได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวง กรม สภาภาคไทย และจังหวัดที่ประสพภัยทั้ง ๖ จังหวัด ให้ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลส่งให้สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปรากฏว่ามีผู้อยู่ในเกณฑ์ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ จำนวน ๑๗,๐๒๐ ราย แยกเป็นกรณีบริจาคทรัพย์สิน ๔๔ ราย กรณีมีผลงานจำนวน ๑๖,๙๗๖ ราย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักราชเลขาธิการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลดังกล่าว ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอทุกราย

๖

ISO 9001:2000 ก้าวการพัฒนาคุณภาพของ
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

การพัฒนาคุณภาพการให้บริการข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีเป็นอีกหนึ่งงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่จะพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานตามหลักสากล เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ และทำให้การให้บริการมีคุณภาพและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้รับบริการ โดยในปีที่ผ่านมาได้มีหน่วยงานนำร่องของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ๒ หน่วยงานในการขอรับการรับรอง ISO 9001:2000 คือ

สำนักบริหารงานสารสนเทศ เป็นหน่วยแรกที่นำร่องในการนำระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 ไปใช้ในกระบวนการให้บริการข้อมูลสารสนเทศมติคณะรัฐมนตรี โดยมีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทำหน้าที่ฝึกอบรม ให้คำปรึกษา และแนะนำการจัดทำระบบบริหารคุณภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐาน ฯ ไปเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๘

นอกจากนี้ **โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี** เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่ได้มีการนำระบบบริหารคุณภาพมาใช้ในกระบวนการเกี่ยวกับการบริหารการจัดพิมพ์หนังสือราชกิจจานุเบกษา โดยได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นมา และได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 ไปเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมา

การนำระบบบริหารคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9001:2000 มาใช้ในการพัฒนาระบบงานในการให้บริการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถือเป็นความก้าวหน้าอีกขั้นหนึ่งในการพัฒนาระบบงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่อง โดยในอนาคตสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะผลักดันให้มีการนำระบบบริหารคุณภาพมาใช้กับทุกกระบวนการ โดยมีเป้าหมายในการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

๗

โครงการนำร่องระบบ CABNET (Cabinet Network)

เป็นโครงการสำคัญของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในการสร้างมิติใหม่ในกระบวนการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีโดยปรับปรุงกระบวนการตั้งแต่การเสนอเรื่องจากส่วนราชการเจ้าของเรื่อง การเสนอความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การจัดระเบียบวาระการประชุม ไปจนถึงการแจ้งมติคณะรัฐมนตรีและการสืบค้นมติคณะรัฐมนตรีให้เป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์แบบ online เพื่อให้คณะรัฐมนตรีและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับข้อมูลระเบียบวาระ สามารถเตรียมพร้อมและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลล่วงหน้า ทำให้หน่วยงานราชการรวมถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สามารถลดจำนวนบุคลากร เวลา และค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียม ผลิต และส่งเอกสารการประชุม

การจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

เจ้าหน้าที่ยกร่างเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
โดยใช้เครือข่ายภายในของกรม

เอกสารในรูปแบบของ file Microsoft Word

เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีถูกบันทึกลงในแผ่นดิสก์
เพื่อส่งผ่านเข้าระบบ CABNET

เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีถูกส่งให้ CLO
เพื่อ up load เข้าระบบ CABNET

การดำเนินโครงการนี้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำลังอยู่ระหว่างการศึกษาและออกแบบระบบ โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและสำนักนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีออสเตรเลีย (Department of Prime Minister and Cabinet: PM&C) เนื่องจากเป็นหน่วยงานต้นแบบของการนำระบบ CABNET มาใช้งาน โดยในช่วง ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ จะได้เชิญผู้เชี่ยวชาญออสเตรเลียมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการออกแบบกระบวนการเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีโดยใช้ระบบ CABNET และวิธีการฝึกอบรมและซักซ้อมความเข้าใจกับผู้ใช้งานระบบ CABNET เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน และคาดว่าเมื่อการดำเนินโครงการ CABNET แล้วเสร็จและปฏิบัติงานจริงประมาณเดือนมกราคม ๒๕๕๐ หน่วยงานราชการต่าง ๆ จะสามารถจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีรวดเร็วขึ้น คณะรัฐมนตรีได้ทราบระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรี และข้อมูลประกอบได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการประสานงานระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกับหน่วยงานราชการจะเป็นไปด้วยความสะดวก เรียบร้อย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากผลงานสำคัญ ๆ ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดเป็นเพียงส่วนหนึ่งในภารกิจของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่มาจากความคิดริเริ่ม การนวัตกรรมที่มาจากความมุ่งมั่นและความร่วมมือร่วมใจของข้าราชการสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทุกคนที่จะพัฒนาและปรับปรุงการทำงานของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ และประชาชนได้อย่างทั่วถึง และในอนาคตสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดนิ่ง เพื่อความสำเร็จที่จะนำประโยชน์ออกไปสู่คณะรัฐมนตรี ส่วนราชการ ประชาชน และสังคมไทยในที่สุด

ถามรอง

รัฐบาลในการปลดแอกหนี้ภาคประชาชน

โดย อักษรา

วิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๔๐ ทำให้คนไทยไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจหรือภาคเอกชน หรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป จำนวนมากต้องแบกรับภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นจากวิกฤติดังกล่าว ช่วงที่ผ่านมารัฐได้เข้าไปแก้ไขปัญหานี้สินให้แก่ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะสถาบันการเงินเป็นจำนวนเงินมหาศาล ขณะเดียวกันก็ดำเนินมาตรการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน จะเห็นได้ว่ามีการกำหนดนโยบายในเรื่องนี้หลายเรื่องบนพื้นฐานแนวคิด “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส” เช่น นโยบายพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อย เป็นเวลา ๓ ปี นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ธนาคารคนจน ๓๐ บาท รักษาทุกโรค จนกระทั่งถึงการเปิดให้มีการลงทะเบียนคนจนทั่วประเทศเมื่อช่วงต้นปี ๒๕๔๗

ดีเลงการดำเนินนโยบาย

ล่วงมาถึงสมัยที่รัฐบาลได้เข้ามาบริหารประเทศเป็นสมัยที่สองตั้งแต่ต้นปี ๒๕๔๘ มาแล้ว นายกรัฐมนตรีได้ประกาศชัดเจนว่าวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ จะมีข่าวดีสำหรับผู้ที่เป็หนี้ตั้งแต่ช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ รวมทั้งหนี้ส่วนบุคคลที่อยู่ระหว่างการฟ้องคดีก่อนวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ และมีวงเงินไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ต่อราย

การชี้แจงข้อกังวลจากกลุ่มต่างๆ

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่นายกรัฐมนตรีได้เปิดเผยถึงเรื่องนี้ออกไป ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์สะท้อนกลับมาอย่างมากมาย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะยังไม่มีความเข้าใจที่ชัดเจนในนโยบาย จนนายทง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต้องออกมาชี้แจงว่า มาตรการนั้นนอกจากให้ความช่วยเหลือประชาชนแล้ว ยังช่วยให้ธนาคารสามารถปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นได้ด้วย เพราะไม่จำเป็นต้องตั้งกองทุนสำรองเต็มจำนวนในหนี้เสียส่วนนี้ ซึ่งมีมูลค่าหนี้ ๗,๐๐๐ ล้านบาท เงินในส่วนนี้ก็นำไปปล่อยสินเชื่อได้ แต่เมื่อหนี้ลดลง เครดิตธนาคารก็จะดีขึ้น อีกทั้งมาตรการแก้ไขหนี้ภาคประชาชนจะมีหลักเกณฑ์กลางที่ใช้ได้กับทุกธนาคารเจ้าหนี้ และหนี้ที่รัฐบาลจะเข้าไปปรับปรุงแก้ไขต้องเป็นสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นหนี้เสียธรรมดาที่อยู่ในสถาบันการเงิน และอยู่ในกระบวนการฟ้องร้องต่อศาล ทั้งนี้ได้กำหนดสัดส่วนการแก้ไขหนี้ที่ร้อยละ ๕๐ ของมูลหนี้เงินต้น โดยที่สถาบันการเงินต้องยอมตัดหนี้ในส่วนอัตราดอกเบี้ยออกไป

อย่างไรก็ตามสถาบันการเงินส่วนมากก็ยินดีที่จะให้ความร่วมมือ หากแต่ต้องยึดหลักความถูกต้องและช่วยเหลือเฉพาะรายที่จำเป็นเท่านั้น และมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนต้องกำหนดวงเงินให้ชัดเจน รอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหากระทบเป็นลูกโซ่ต่อระบบธนาคาร แต่วิธีที่ดีที่สุดคือ การพยายามให้ลูกหนี้สามารถฟื้นฟูตัวเองได้

ทางด้านหอการค้าไทยก็ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องของความซ้ำซ้อนในการแก้ไขปัญหา เพราะหากรัฐบาลมีการช่วยเหลือในส่วนนี้แล้ว จะทำให้มองว่าจะมีการช่วยเหลือเช่นนี้อีกในอนาคต ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องมีกระบวนการดูแลที่ครอบคลุม เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน หรือจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อไปในอนาคต

จนในที่สุดนายทอง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แสดงรายละเอียดเรื่องนี้อีกครั้งภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๘ โดยได้ยืนยันว่า การแก้หนี้ให้ภาคประชาชนดังกล่าวจะครอบคลุมเฉพาะหนี้สินเชื่อส่วนบุคคลจริง ๆ ไม่รวมหนี้การเกษตร การเคหะ และบัตรเครดิตต่าง ๆ โดยเป็นหนี้เอ็นพีแอลที่อยู่ระหว่างการฟ้องร้องไม่เกินวันที่ ๓๐

มิถุนายน ๒๕๔๘ เป็นหนี้เงินต้นไม่เกิน ๒ แสนบาท ซึ่งรวมถึงหนี้ในบริษัทบริหารสินทรัพย์ สถาบันการเงิน (เอเอ็มซี) ด้วยนั้นหมายความว่า จำนวนหนี้จะเพิ่มขึ้นจาก ๗,๐๐๐ ล้านบาทที่ประเมินไว้ตอนต้น ส่วนวิธีการชำระหนี้ก็คือ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ให้ความร่วมมือโดยลดหนี้เงินต้นลง ๕๐% แต่ลูกหนี้ต้องจ่ายเป็นเงินก้อนในคราวเดียวภายในวันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ เท่านั้น หากลูกหนี้รายใดมีเงินไม่พอชำระหนี้ สามารถไปกู้เงินจากธนาคารออมสินได้ โดยต้องผ่อนชำระคืนภายใน ๓ ปี ดอกเบี้ย ๑๒% ต่อปี การแก้หนี้ภาคประชาชนแบบนี้ไม่เป็นการผลักภาระให้ธนาคารออมสินและไม่ได้ส่งเสริมให้ลูกหนี้ก้อนนี้เพิ่มขึ้นอีกแต่อย่างใด แต่ต้องการเปิดโอกาสให้ลูกหนี้เป็นคนดีมีโอกาสลืมตาอ้าปากได้เท่านั้น

ท่าทีของคณาจารย์และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัย

อาจารย์ นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยได้ออกมาชี้ว่า หลักการแก้ไขหนี้ให้ประชาชนของรัฐบาลต้องชัด เพราะหาไม่แล้วจะเกิดคำถามหรือความรู้สึกของประชาชนได้ว่ารัฐบาลเลือกช่วยคนบางกลุ่มหรือไม่ เพราะรายละเอียดของลูกหนี้แต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนอาจก่อหนี้เพราะเดือดร้อนจริง ๆ แต่บางคนเป็นหนี้เพราะอุปนิสัยที่ใช้จ่ายเกินตัว การแยกกลุ่มลูกหนี้ให้ได้จึงไม่ใช่เรื่องง่าย และการแก้หนี้อย่างเดียวยังคงไม่พอ ต้องสร้างศักยภาพให้ลูกหนี้เหล่านี้ไม่ก่อหนี้ซ้ำอีกในอนาคต ความพยายามแก้ปัญหาหนี้ภาคประชาชนของรัฐบาล แม้จะเป็นเรื่องดี แต่เป็นเพียงการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ สิ่งที่ควรทำคือแก้ปัญหาที่ต้นเหตุด้วย เพื่อตัดวงจรการก่อหนี้ ประชาชนต้องมีวินัยในการใช้จ่าย ขณะที่รัฐบาลก็ควรมีมาตรการดูแลประชาชนให้มากขึ้น เพื่อไม่ต้องปรับโครงสร้างหนี้ซ้ำอีก

ประเด็นจากพรรคการเมืองต่าง

เช่นเดียวกับทางพรรคประชาธิปัตย์ได้แสดงความเห็นว่า เห็นด้วยกับแนวทางปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินได้อีกครั้ง แต่ตั้งเป็นประเด็นคำถามว่าเหตุใดรัฐบาลจึงเลือกปฏิบัติกับกลุ่มลูกหนี้จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ราย ทั้งที่ขณะนี้ยังมีกลุ่มลูกหนี้ที่เดือดร้อนที่อยู่นอกระบบจำนวนมาก รวมทั้งเป็นปัญหาที่เกิดจากกระบวนการ

ของระบบศาลที่ไม่สะสางปัญหาในอดีตได้จนสะสมมาถึงปัจจุบัน โดยรัฐบาลควรเข้าไปแก้ไขปัญหาที่ต้นตอที่แท้จริง และการที่นายกรัฐมนตรีระบุว่า จะแก้ปัญหานี้เพียงครั้งเดียวนั้น หากในอนาคตปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นอีกก็จะกลับมาพูดในประเด็นเดิม รัฐบาลต้องสร้างความชัดเจน ต้องพิจารณาให้รอบคอบและต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๒ ประการคือ ผู้เป็นหนี้ต้องใช้นี้เพื่อไม่ให้เกิดวัฒนธรรมการเบี้ยวหนี้ และหากจะลดหนี้หรือไม่จ่ายหนี้ ก็ต้องมีเหตุผลรองรับที่เพียงพอ และเป็นเหตุผลที่ยอมรับได้ในหลักการสากล เพราะไม่เช่นนั้นจะเกิดผลกระทบต่อภาพพจน์และความมั่นใจในการลงทุนของต่างชาติได้

วันที่ลงเอง

นโยบายแก้หนี้ภาคประชาชนเป็นเรื่องที่ถกกันมาพักใหญ่สำหรับความไม่ชัดเจนในวิธีการสลับกับการชี้แจงทำความเข้าใจจากภาครัฐ จนในที่สุดกระทรวงการคลังได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือในการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าวกับสถาบันการเงินที่ร่วมโครงการเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๘ ที่ผ่านมา สถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์ที่เข้าร่วม ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ ๑๔ แห่ง ธนาคารเฉพาะกิจ ๒ แห่ง คือ ธนาคารออมสิน และธนาคารเอสเอ็มอี บริษัทเงินทุน ๓ แห่ง และบริษัทบริหารสินทรัพย์ ๖ แห่ง

สำหรับมูลหนี้ในโครงการนี้มีเงินต้น ๗,๐๐๐ ล้านบาท เป็นมูลหนี้ธนาคารกรุงไทย ๑,๐๐๐ ล้านบาท จำนวนลูกหนี้ ๓๐,๐๐๐ ราย ส่วนธนาคารกสิกรไทย ๑๖๙ ล้านบาท จำนวนลูกหนี้ ๑,๗๙๓ ราย เป็นที่น่าสังเกตว่าหนี้ส่วนใหญ่เป็นของลูกหนี้ในธนาคารของรัฐ นอกจากธนาคารกรุงไทยแล้วหนี้ที่คาดว่ามีความสูง ได้แก่ ธนาคารออมสินและธนาคารเอสเอ็มอี

มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนตามแนวทางดังกล่าว นายทง พิทยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นว่า จะส่งผลดีต่อทั้งประชาชน สถาบันการเงิน และระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม นอกจากนี้สถาบันการเงินจะดำเนินการดังกล่าวเพียงครั้งเดียว ซึ่งไม่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเสียวินัยทางการเงินตลอดจนมาตรการดังกล่าวเป็นผลจากความร่วมมือของสถาบันการเงินเจ้าหนี้ในการแก้ไขปัญหาหนี้ภาคประชาชนโดยมีต้องอาศัยงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ และได้ออกประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนให้ทราบเป็นการทั่วไป

ทำที่จากสถาบันการเงิน

นายชาติศิริ โสภณพานิช กรรมการผู้จัดการใหญ่ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ในฐานะประธานสมาคมธนาคารไทย ได้บอกว่า ธนาคารสมาชิกเห็นด้วยกับแนวทางของรัฐบาล เพราะได้พิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ แล้ว เห็นว่าไม่กระทบต่อระบบ และช่วยให้แก้หนี้เสียได้จำนวนหนึ่ง เป็นการช่วยเหลือประชาชนด้วย ซึ่งรัฐบาลได้ยืนยันว่าเป็นการดำเนินการครั้งเดียวเท่านั้น ในส่วนของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีหนี้ที่อยู่ในข่ายที่จะดำเนินการด้วยมาตรการดังกล่าวไม่มากนัก

นายสุชาติ จงมั่นคง กรรมการผู้จัดการ บริษัท บัตรกรุงศรี จำกัด ในฐานะประธานชมรมบัตรเครดิต สมาคมธนาคารไทย เห็นด้วยกับมาตรการของรัฐ เพราะมีเงื่อนไขที่ชัดเจนและภาคเอกชนสามารถรับได้ เชื่อว่าจะช่วยบรรเทาภาระหนี้สินให้ประชาชน ทำให้กลับมามีกำลังที่จะชำระหนี้ในส่วนอื่นด้วย สำหรับหนี้บัตรเครดิตมีเอ็นพีแอลไม่มากเมื่อเทียบกับยอดรวมของสินเชื่อบัตรเครดิตทั้งระบบจึงเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้มาตรการปรับโครงสร้างหนี้แต่อย่างใด

ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีความเห็นว่า แนวทางการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนนั้น ลูกหนี้กลุ่มเป้าหมายน่าจะได้รับประโยชน์สูงสุด เนื่องจากได้รับโอกาสที่จะหลุดจากสถานะการเป็นลูกหนี้เอ็นพีแอล แต่เนื่องจากมาตรการดังกล่าวไม่แยกแยะประวัติทางเครดิตของลูกหนี้แต่ละราย ทำให้เปิดโอกาสให้ลูกหนี้เอ็นพีแอลที่มีเจตนาไม่สุจริตสามารถหลุดพ้นจากภาระหนี้ได้ ผลกระทบของมาตรการดังกล่าวอาจจะมีผลต่อพฤติกรรมของลูกหนี้ ดังนั้น มาตรการช่วยเหลือลักษณะนี้ควรเกิดเพียงครั้งเดียว เพราะหากลูกหนี้คาดการณ์ว่าทางการจะให้ความช่วยเหลือลักษณะนี้อีก ลูกหนี้ก็อาจจะไม่ชำระหนี้คืนจนเกิดปัญหาเอ็นพีแอลอย่างรุนแรงต่อสถาบันการเงินได้ ขณะที่สถาบันการเงินที่เข้าร่วมก็จะส่งผลดีต่อภาพรวม เพราะช่วยแก้ไขปัญหาลูกหนี้ที่มีปัญหาได้เร็วขึ้นแม้ว่าพอร์ตลูกหนี้กลุ่มนี้จะมีจำนวนน้อยก็ตาม เพราะโครงการดังกล่าวช่วยให้เกิดรายได้ทางบัญชี

สรุป

จะเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาหนี้ดังกล่าวไม่ใช่เป็นเพียงการปลดหนี้ให้ประชาชนสามารถที่จะลืมตาอ้าปากได้เท่านั้น แต่ยังเป็นการลดภาระให้กับกลุ่มลูกหนี้ที่ต่อมลงอยู่กับปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเรื่องราคาน้ำมันที่พุ่งขึ้น ราคาสินค้าที่ขยับสูงขึ้นตาม ส่งผลกับกำลังซื้อของผู้บริโภค ทำให้มีความสามารถในการใช้จ่ายของประชาชนลดลงและเป็นหนี้มากขึ้น รัฐบาลจึงพยายามที่จะแก้ปัญหาในส่วนนี้ อย่างไรก็ตามรัฐบาลได้ตัดสินใจประกาศที่จะใช้มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ภาคประชาชนท่ามกลางเสียงวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งถูกมองออกมาในด้านลบ เช่นว่าเป็นการเพิ่มพฤติกรรมการเบี้ยวหนี้ เป็นการช่วยเหลือคนที่ไม่มีความรับผิดชอบทางการเงิน ซึ่งในเรื่องนี้รัฐบาลก็ได้ชี้แจงมาโดยลำดับ ประการสำคัญคือไม่ปฏิเสธว่ามีลูกหนี้ที่ไม่ดีในกลุ่มดังกล่าวแต่ก็เชื่อว่าจะเป็นทั้งหมด ดังนั้น หากบางคนจะเห็นว่ามาตรการดังกล่าวเป็นการเหวี่ยงแห แต่ส่วนหนึ่งก็สามารถที่จะเหวี่ยงแหช่วยเหลือคนดีด้วยเช่นกัน

ก็ต้องดูกันต่อไปว่าการปลดหนี้ภาคประชาชนของรัฐบาลในครั้งนี้จะส่งผลกระทบต่อกรก่อรูปของทัศนคติของคนไทยในเรื่องการก่อหนี้ว่าจะดำเนินไปสู่ทิศทางใด และสุดท้ายจะบรรลุนโยบายแก้ไขปัญหาค่าความยากจนในภาพรวมได้เพียงใด

รมเงาธรรม

? ธรรมทั้งหลายไม่ควรยึดถือ จะทำได้อย่างไร

คำถามที่ว่าธรรมทั้งหลายไม่ควรยึดถือ ฟังดูดี แต่ทำได้อย่างไร เพราะว่าถ้าไม่มีปัญญาแล้ว ต้องยึดถือแน่นอน จะบอกว่าไม่ควร แต่ว่าถ้าไม่มีปัญญาแล้วก็ยังต้องยึดถือ ด้วยเหตุนี้พระผู้มีพระภาคจึงได้ทรงแสดงธรรม เพื่อให้ผู้ฟังเกิดปัญญา ความเห็นที่ถูกต้อง และปัญญานั้นเองก็จะละความยึดถือได้ แต่ถ้าปัญญายังไม่เกิด ไม่ฟัง ไม่ศึกษา ไม่เข้าใจสภาพธรรม ก็ย่อมยังคงยึดถือต่อไป

? ความเข้าใจสภาพธรรมที่ตรงและถูกต้อง เกิดขึ้นได้อย่างไร

ในทางพระพุทธศาสนาละเอียดมาก คือต้องทราบชีวิตดำรงอยู่เพียงชั่วหนึ่งขณะจิตที่เกิดแล้วดับแต่ว่าจิตที่เกิดทุกขณะมีพลัง หรือมีสันตติในการที่จะทำให้จิตขณะต่อไปเกิดสืบต่อทันทีที่จิตนั้นดับลง

จิตในขณะนี้มีเกิดแล้วดับ การดับ คือการปราศไปของจิตขณะนี้เป็นปัจจัยให้จิตขณะต่อไปเกิดขึ้น ถ้าจิตขณะนี้ยังไม่ดับ ยังไม่ปราศไป จิตขณะต่อไปจะเกิดไม่ได้เลย

เพราะฉะนั้น ทุกคนจะมีจิตเพียง ๑ ขณะ ที่ละ ๑ ขณะ ซึ่งเกิดดับสืบต่อตั้งแต่เกิดจนตาย แล้วก็เกิดอีก แล้วก็ตายอีก แสนโกฏิกัปมาแล้ว

เพราะฉะนั้น จิตทำหน้าที่เกิดขึ้น เมื่อรู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้วดับแล้วก็เกิดอีก แล้วก็ดับอีก แล้วก็เกิดอีก ดับอีก

เพราะฉะนั้น เป็นขณิกมรรณะ หมายความว่าถึง ความตายจริง ๆ ทุกขณะ ไม่ใช่สมมติมรรณะ และ ไม่ใช่สมุจเจตมรรณะ คือ การตายจริง ๆ ไม่เกิดอีกเลยของพระอรหันต์ ซึ่งเราใช้คำว่า “ปรินิพพาน”

เพราะฉะนั้น การที่จะมีความเห็นถูกต้องในลักษณะของสภาพธรรม ก็ต้องศึกษาพระธรรมแล้วก็เริ่มมีความเห็นถูก แต่ไม่ใช่ว่ามีเราจะไปประจักษ์หรืออยากจะทำเพื่อที่จะให้เห็น แต่ต้องเป็นการอบรมเจริญปัญญา คือ ความเข้าใจถูก และรู้ว่าขณะนั้นเริ่มเข้าใจถูกเพิ่มขึ้น จนกว่าจะเป็นสติปัญญา ที่ระลึกลักษณะของสภาพธรรมตามที่ได้เข้าใจถูกต้องแล้ว

ข้อความจากมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา www.dhammadhome.com

ขณะทั้งหลายย่อมล่วงเลย

ได้ยินว่า พระมาตังคบุตรเถระ ได้ภาสิตคถานีไว้ อย่างนี้ว่า

ขณะทั้งหลายย่อมล่วงเลยคนทั้งหลายผู้ทอดทิ้งการงาน

โดยอ้างเลศว่า เวลานี้หนาวนัก ร้อนนัก เย็นมากแล้ว

ส่วนผู้ใดไม่สำคัญหนาวและร้อนให้ยิ่งไปกว่าหญ้า

ผู้นั้นจะทำงานอยู่อย่างถูกผู้ช้าย จะไม่พลาดไปจากความสุข